

**A KÚRIA
mint felülvizsgálati bíróság**

Mfv. I. 10.022/2014/7.

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG	
Ügyszám: 111/1344-0/2014	
Érkezett: 2014 JÚL 25.	
Példány: 1	Kezelőiroda:
Melléklet: 11 db	

A Kúria a dr. Kende Tamás ügyvéd

képviselt

által

felperesnek a dr. Patay Géza

ügyvéd által képviselt Kelet- és Közép Európai Regionális Környezetvédelmi Központ (2000 Szentendre, Ady Endre út 9-11.) alperes ellen munkaviszony megszüntetése iránti Mfv.I.10.022/2014. számú ügyben az Alaptörvény 24. § (2) bekezdés b) pontja, illetve az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény 25. §-a és 32. § (2) bekezdése, valamint a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 155/B. §-a alapján - tárgyaláson kívül - meghozta az alábbi

v é g z é s t :

A Kúria felülvizsgálati tanácsa az előtte folyamatban lévő Mfv.I.10.022/2014. számú ügyben az eljárást felfüggeszti, és kezdeményezi az Alkotmánybíróságnál:

- a Magyar Köztársaság Kormánya és a Közép- és Kelet-Európai Regionális Környezetvédelmi Központ Igazgatótanácsa közötti, a budapesti Regionális Központ jogállásáról szóló Megállapodás kihirdetéséről szóló 90/1996. (VI. 21.) Korm. rendelet 6. cikk 1. pont első mondatának „, valamint annak” szövegrésze alkotmányellenességének és nemzetközi szerződésbe ütközésének megállapítását, továbbá

- a diplomáciai vagy egyéb mentesség esetében szükséges eljárásról szóló 1973. évi 7. törvényerejű rendelet 5. § (1) bekezdés második mondatának „bírószágra vagy más” szövegrésze alkotmányellenességének megállapítását és megsemmisítését,

valamint az alkotmányellenessé nyilvánított jogszabályi rendelkezések konkrét ügyben történő alkalmazási tilalmának elrendelését.

E végzés ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Mfv. I.10.022/2014/7.

I n d o k o l á s

I.

Az ügy alapjául szolgáló tényállás a következő.

Az alperes a felperes 1997. október 31-étől fennálló munkaviszonyát 2008. október 14-én közölt rendes felmondással megszüntette átszervezésre, a munkavállaló munkakörének megszűnésére hivatkozással. A felmondásban tájékoztatták a felperest arról, hogy amennyiben azt sérelmesnek tartja, a Pest Megyei Munkaügyi Bíróságnál élhet jogorvoslattal.

A felperes a keresetében a munkaviszonya megszüntetése jogellenességének megállapítását, eredeti munkakörében történő továbbfoglalkoztatását kérte arra hivatkozással, hogy a felmondásban közölt indok nem valós és nem okszerű.

Az alperes a perben azzal védekezett, hogy mentes a magyar bíróság joghatósága alól a Magyar Köztársaság Kormánya és a Közép- és Kelet-Európai Regionális Környezetvédelmi Központ Igazgatótanácsa közötti, a budapesti Regionális Központ jogállásáról szóló megállapodást kihirdető 90/1996. (VI.21.) Korm. rendelet (továbbiakban Kormányrendelet) 6. cikk 1. pontja alapján. Eszerint az alperes, valamint annak bárhol, bárkinél lévő tulajdona és pénzeszközei mentesek a joghatóság minden formája alól, kivéve ha arról valamely esetben a Regionális Központ kifejezetten lemondott. A jelen esetben azonban nem történt a joghatóság alóli mentességről lemondás. A felmondás kiadásakor eljáró munkáltatói jogkörgyakorló részéről az intézkedésben tett jogorvoslati tájékoztatás ilyennek nem tekinthető, egyrészt mert nem tartalmazza a kifejezett mentességről történő joglemondást, másrészt e nyilatkozat nem a joglemondás kinyilvánítására jogosult igazgatótanácstól származik.

Álláspontja szerint a Pp. 395. § (1) bekezdés alapján irányadó a diplomáciai vagy egyéb mentesség esetében szükséges eljárásról szóló 1973. évi 7. tvr. (a továbbiakban tvr.1.) 1. § (1) bekezdés b) pontja és a 2. §-a alapján az eljárás hivatalbóli felfüggesztésével a külpolitikáért felelős miniszternek a joghatóság alóli alperesi mentességről szóló állásfoglalásának beszerzése

Mfv.I.10.022/2014/7.

szükséges. Joghatóság hiányában a Pp. 157. § a) pontja, valamint a 130. § (1) bekezdés a) pontja alapján kell a munkaügyi bíróságnak eljárnia.

A Pest Megyei Munkaügyi Bíróság 4.M.1398/2008/12. számú közbenső ítéletében megállapította, hogy a felperes munkaviszonyát az alperes 2008. október 14-én kelt felmondásával jogellenesen szüntette meg. Kötelezte az alperest, hogy a felperest tizenöt napon belül eredeti munkakörében foglalkoztassa tovább.

A Kormányrendelet 3. cikke (miszerint az alperes feladatainak ellátása és céljainak megvalósítása érdekében a Magyar Köztársaság területén teljes szerződéskötési és eljárási képességgel, valamint ingó- és ingatlantulajdonnal rendelkező jogi személy), valamint az 5. cikke (miszerint az alperes a Magyar Köztársaság területén az ország törvényeinek és jogszabályainak megfelelően tevékenykedik) alapján megállapította, hogy az alperes létesíthet munkaviszonyt, amelyre a Munka törvénykönyvének, az 1992. évi XXII. törvénynek (továbbiakban Mt.) a hatálya kiterjed. Ha az alperes által létesített munkaviszony kivétel lenne, akkor a munkavállalói el lennének zárva a jogorvoslat lehetőségétől. Az alperes a munkaviszonyok kapcsán a magyar jogszabályoknak megfelelően köteles eljárni, amin nem változtat az, hogy a tulajdonai és a pénzeszközei mentesek a joghatóság minden formája alól. Ha fenn is állna a mentesség, arról lemondott azzal, hogy a felmondásban szereplő jogorvoslati kioktatásban elismerte a magyar bíróság joghatóságát.

Érdemben vizsgálva a felmondást rögzítette, hogy az alperes a bizonyítási teherre és a bizonyítatlanság következményeire történt figyelmeztetés ellenére nem bizonyította, hogy a felmondás indoka valós és okszerű volt, ezért az intézkedése jogellenes.

Az alperes fellebbezése folytán eljáró Budapest Környéki Törvényszék a 8.Mf.21.127/2012/2. számú végzésével a pert megszüntette, és a Pest Megyei Munkaügyi Bíróság 4.M.1398/2008/12. számú közbenső ítéletét hatályon kívül helyezte.

Az általa történt megkeresés folytán a Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium Nemzetközi Magánjogi Főosztálya 2012. március 1-jén érkezett (a külpolitikáért felelős

Mfv. I.10.022/2014/7.

miniszter véleménye alapján kiadott) állásfoglalására alapította döntését. Az ebben foglaltak szerint az alperes nemzetközi szervezetet a joghatóság alóli mentesség a Kormányrendelet alapján megilleti, de a bíróság jogosult megítélni azt, hogy a rendes felmondásban foglalt tájékoztatás a bírósághoz fordulás lehetőségéről az ügy összes körülményeire figyelemmel miként értelmezendő, így a joghatóság alóli mentességről történő kifejezett lemondásnak minősülhet-e. A felperes alapvető jogai érvényesítése biztosítására a Külügyminisztérium megkeresésére alperes Igazgató Tanácsa a jogvita választott bíróság előtt történő rendezését ajánlotta fel.

Mindezekre tekintettel a másodfokú bíróság a Pp. 157. § a) pontja alapján utalással a Pp. 130. § (1) bekezdés a) pontjára a pert megszüntette. Rögzítette, hogy a joghatóság alóli mentességről az alperes igazgatótanácsának kifejezetten ilyen tartalmú nyilatkozattal kell lemondania. A felmondásban írt jogorvoslati tájékoztatás ilyenek nem tekinthető.

A felperes a felülvizsgálati kérelmében a jogerős permegszüntető végzés „megváltoztatásával” az elsőfokú közbenső ítélet helybenhagyását kérte.

Hivatkozása szerint a permegszüntető végzés sérti a Pp. 130. § (1) bekezdés a) pontját, és az Alaptörvény 24. cikkében (helyesen a XXVIII. cikk (7) bekezdésében) foglalt jogorvoslathoz való alapvető jogot, valamint az az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló Rómában, 1950. november 4-én kelt Egyezmény (továbbiakban Egyezmény) 6. cikkében foglalt tisztességes tárgyaláshoz való jogot.

Álláspontja szerint az alperes Alapító Okiratának II.2.1. pontja alapján az alperes nem nemzetközi szervezet, hanem „nemzetközi jellemzőkkel bíró magyar jogalany, amely a magyar jog szerint működik”, továbbá a Kormányrendelet, illetve az általa kihirdetett megállapodás nem tekinthető nemzetközi szerződésnek hivatkozással a szerződések jogáról Bécsben 1969. évi május hó 23. napján kelt szerződés kihirdetéséről szóló 1987. évi 12. tvr. (továbbiakban tvr. 2.) 2. cikk (1) bekezdés i) pontjára. Mindezek alapján a Pp. 130. § (1) bekezdés a) pontja, illetve a 157. § a) pontja nem alkalmazható, erre csak akkor kerülhet sor, ha a perben a magyar bíróság joghatósága törvény vagy nemzetközi egyezmény rendelkezése

Mfv.I.10.022/2014/7.

alapján kizárt.

Hivatkozása szerint a Külügyminisztérium állásfoglalása a bíróságokra nem kötelező, csak támpontot ad a nemzetközi jog értelmezéséről. Ugyanakkor ezen állásfoglalás is felhívja a figyelmet arra, hogy a joghatóság alóli mentesség elfogadása esetén sérülnek a felperes alapvető alkotmányos jogai, így a jogorvoslathoz való joga, mert nincs olyan bírói fórum, amely előtt a jogait érvényesíthetné. Tévesen értelmezte ugyanakkor az alperes 2012. február 6-án kelt levelében az ügyvezető által tett utalást („on an interim basis through arbitration”) valamely bíróság joghatóságának történő alávetésként.

A felperes munkaszerződésében és az alperes rendes felmondásában található utalás a magyar jogra és bíróságra a joghatóság elismeréseként értelmezhető, akárcsak a felmondásban történő jogorvoslati tájékoztatás. A joghatóság alóli mentességről történő lemondásra a Kormányrendelet 10. cikk 1. c) pontja szerint az ügyvezető, mint a munkaszervezetet irányító, egyben alperest képviselő jogosult volt.

A jogerős döntés alaptörvény-ellenes, az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésében foglalt jogorvoslathoz való alapvető jogot sérti, valamint az Egyezmény 6. cikkét is, mely a tisztességes tárgyaláshoz való jogot deklarálja.

Hivatkozott továbbá arra, hogy amennyiben az alperes választott bíróságra történő utalása alávetésnek minősülne, úgy nem a Pp. 130. § (1) bekezdés a) pontja, hanem a Pp. 129. §-ban foglalt áttétel szabályai szerint kellett volna eljárni.

A felperes indítványozta a Pp. 155/B. §-a és az Abtv. 25. § (1) bekezdése alapján a per tárgyalásának felfüggesztését és alkotmánybírói eljárás kezdeményezését annak megállapítására, hogy a tvr.1. 5. § (1) bekezdése ellentétes az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésével és a 26. cikk (1) bekezdésével. Álláspontja szerint ugyanis mind a Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium Nemzetközi Magánjogi Főosztályának 2012. február 21-én kelt levele, mind a Külügyminisztérium Nemzetközi Jogi Főosztályának 2012. február 14-én kelt levele állásfoglalásként, nem pedig a tvr.1. 5. § (1) bekezdésben foglalt határozatként értékelendő. Közigazgatási szervként adott állásfoglalásuk pedig a

Mfv.I.10.022/2014/7.

bíróságot saját joghatósága tekintetében nem kötheti a tvr.1. 5. § (1) bekezdés rendelkezése ellenére.

A felperes hivatkozott továbbá arra, hogy jelen eljárásban a 2014. évi XII. tv. nem alkalmazható, az sértené az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdését és B) cikk (1) bekezdését.

Az alperes felülvizsgálati ellenkérelme a jogerős végzés hatályban történő fenntartására irányult.

Hivatkozása szerint a magyar állam hivatalos álláspontját az alperes joghatóság alóli mentességének kérdésében a Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium Nemzetközi Magánjogi Főosztályának 2012. február 21-én kelt irata tartalmazza, amely kimondta, hogy az alperest megilleti a joghatóság alóli mentesség. E határozat a tvr.1. 5. § (1) bekezdése szerint a bíróságra kötelező, a joghatóság kérdésében nincs mérlegelési joga a bíróságnak.

Az alperes joghatóság alóli mentességéről való lemondásról semmilyen határozat vagy irat nem született, az alperes nem tett erre vonatkozóan kifejezett lemondó nyilatkozatot, ráutaló magatartással vagy más módon erre nincs lehetőség.

Az alperes és Magyarország Kormánya által kötött 2014. április 13-én hatályba lépett 2014. évi XIII. törvénnyel kihirdetett megállapodás 3. cikke ismételten kimondja, hogy az alperes nemzetközi jogalanyisággal rendelkezik, és tovább bővíti azoknak a mentességeknek és kiváltságoknak a körét, amelyek az alperest korábban megillették. A törvény hatálybalépésével egyidejűleg hatályát veszítette a Kormányrendelet.

Álláspontja szerint a Pp. 130. § (1) bekezdés a) pontja alapján helyesen alkalmazta a másodfokú bíróság a Pp. 157. § a) pontját [figyelemmel a Pp. 158. § (1) bekezdésére is], az alperes joghatóság alóli mentességére tekintettel ugyanis a magyar bíróság joghatósága az ügyben kizárt.

Utalva arra, hogy a jelen felülvizsgálati ügyben csatlakozó felülvizsgálati kérelem előterjesztésének nincs helye, kérte az alperes a törvényszék végzésének indokolásából törölni azt a mondatot: „A felperes alapvető jogai érvényesítése biztosítására a Külügyminisztérium

Mfv.I.10.022/2014/7.

megkeresésére alperes igazgatótanácsa a jogvita választott bíróság előtt történő rendezését ajánlotta fel". E körben arra hivatkozott, hogy az alperes igazgatótanácsa nem hozott határozatot a jogvita választott bíróság előtt történő rendezéséről.

II.

1. A perbeli ügyben a Kúriának a Kormányrendelet 6.cikk 1.pont első mondatát és a tvr.1. 5. § (1) bekezdés második mondatát is alkalmaznia kell.

1.2. A Kormányrendelettel a belső jogba kihirdetett Székhely-megállapodást a jogalkalmazás során jogszabályként kell figyelembe venni. A Kormányrendelet 6. cikk 1. pontja értelmében „[a] Regionális Központ, valamint annak bárhol, bárkinél lévő tulajdona és pénzeszközei mentesek a joghatóság minden formája alól, kivéve, ha arról valamely esetben a Regionális Központ kifejezetten lemondott. A Regionális Központ tulajdona és pénzeszközei, beleértve a közlekedési eszközöket is, mentesek a házkutatás, az igénybevétel, az elkobzás, a kisajátítás, valamint a bírósági, közigazgatási vagy végrehajtási eljárás, illetve beavatkozás bármely más formája alól.”

A Kormányrendelet 6. cikke 1. pont első mondatának „, valamint annak” szövegrésze eredményeként a magyar joghatóság alóli mentesség két rétegét tartalmazza. Egyrészt, hogy a Regionális Központ általában is mentes a magyar joghatóság alól, másrészt azt, hogy a Regionális Központ tulajdona és pénzeszközei mentességéről szól (a 6. cikk 1. pont második mondat ez utóbbi mentességet részletezi).

A Kúria előtt folyamatban lévő ügyben mind a Külügyminisztérium 2012. február 14-én kelt állásfoglalása, mind pedig az alperes (azaz a Regionális Központ) véleménye szerint a Kormányrendelet általános joghatóság alóli mentességet fogalmaz meg.

Ha a Regionális Központnak nemcsak a tulajdonát és a pénzeszközeit érinti a mentesség, illetve a mentességek és a kiváltságok a Kormányrendelet 11. cikkében felsoroltakon túl is fennállnak, úgy a Regionális Központ mentessége nemcsak ún. funkcionális mentesség, azaz a Regionális Központot környezetvédelmi küldetésén túl is

Mfv. I. 10.022/2014/7.

mentesség illeti meg. Ebben az esetben a magyar bíróságnak nincs joghatósága a munkaügyi jogvita eldöntésére, ami azonban alkotmányossági aggályokat vet fel.

A Kúria megítélése szerint a Kormányrendelet által megteremtett általános joghatóság alóli mentesség kizárja, hogy - a Regionális Központ környezetvédelmi küldetésével összefüggést nem mutató munkaügyi jogvitában - a felperes a munkaviszony megszüntetése kapcsán jogorvoslati lehetőségben részesüljön, ami sérti a jogorvoslathoz és a tisztességes eljáráshoz való jogot. (A felperes ezen alapjogok sérelmére az eljárás során végig hivatkozott, ahogy az alperes is a magyar joghatóság alóli mentességre.)

Az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése szerint mindenkinek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat vagy valamely perben a jogait és kötelezettségeit törvény által felállított, független és pártatlan bíróság tisztességes és nyilvános tárgyaláson, ésszerű határidőn belül bírálja el, a (7) bekezdés pedig kimondja, hogy mindenkinek joga van ahhoz, hogy jogorvoslattal éljen az olyan bírósági, hatósági és más közigazgatási döntés ellen, amely a jogát vagy jogos érdekét sérti.

A Kúria álláspontja szerint a Kormányrendelet 6. cikk 1. pont általános joghatóság alóli mentességet megteremtő „, valamint annak” szövegrésze ellentétes az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdésével. A Kormányrendelet támadott szövege esetén különösen fennáll az Alaptörvényellenesség abban az esetben - ahogy a felperes állítja - ha a Regionális Központ nemzetközi jog szerinti nemzetközi szervezet státusza is megkérdőjelezhető.

Alkotmányossági aggály fogalmazódhat meg továbbá a következők szerint is: Az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdése értelmében az alapvető jogokra vonatkozó szabályokat csak törvény állapíthatja meg. Egy Magyarországon működő szervezet esetén a joghatóság alóli mentesség számos alapjogot érint (jelen ügyben a jogorvoslathoz való jogot, és a tisztességes eljárást, de érintheti a tulajdonjogot, a véleménynyilvánítás szabadságát stb.). A Kúria előtt lévő ügyben alkalmazandó szabályokat a Kormányrendelet tartalmazza, amelynek jogforrástani alkotmányellenessége a szabályozási szint elégtelensége miatt merül fel.

Mfv.I.10.022/2014/7.

A Kormányrendeletet hatályon kívül helyező, de szövegében a Kormányrendeleti szabályokat átvevő 2014. évi XIII. törvény ezt a problémát a hatályos jog szintjén megoldotta ugyan, azonban a Kúriának a Kormányrendeletet kell alkalmazni, így álláspontja szerint az alkalmazandó jog jogforrástani alkotmányellenessége is vizsgálendő.

A fenti indokok figyelembevételével a Kúria kezdeményezi, hogy az Alkotmánybíróság az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés b) pontja, és az Alkotmánybíróságról szóló CLI. törvény (a továbbiakban Abtv.) 25. §-a alapján eljárva - az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdés, és a XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdés sérelme alapján - állapítsa meg, hogy a már nem hatályos Kormányrendelet 6. cikk 1. pont első mondatának a „, valamint annak” szövegrésze alkotmányellenes volt, ezáltal a Regionális Központ nem általában mentes a magyar joghatóság minden formája alól, így magyar bíróság a munkaügyi jogvitában eljárhat.

Az Alaptörvény 24. cikk (4) bekezdése szerint „[a]z Alkotmánybíróság a jogszabály felülvizsgálni nem kért rendelkezését csak abban az esetben vizsgálhatja, illetve semmisítheti meg, ha az a felülvizsgálni kért jogszabályi rendelkezéssel szoros tartalmi összefüggésben áll.” Amennyiben az Alkotmánybíróság úgy ítéli meg, hogy a Kormányrendelet más rendelkezései (is) sértik az Alaptörvény jelölt szabályait - azaz akadályozzák munkaügyi jogvitákban a bírósághoz fordulást és a jogorvoslathoz való jogot - úgy lehetőség van a Kormányrendelet más rendelkezéseire is kiterjeszteni a vizsgálatot (illetve a jogforrástani alkotmányellenesség esetén a rendelet egészére), valamint a Kormányrendelet helyébe lépett hatályos törvényi szabályozásra.

1.3. Az Abtv. 32. § (2) bekezdés második mondata értelmében a bíró - a bírósági eljárás felfüggesztése mellett - az Alkotmánybíróság eljárását kezdeményezi, ha az előtte folyamatban levő egyedi ügy elbírálása során olyan jogszabályt kell alkalmazni, amelynek nemzetközi szerződésbe ütközését észleli. Az Egyezmény 6. cikke rögzíti a tisztességes eljáráshoz való jogot.

A Kúria megítélése szerint a Kormányrendelettel kihirdetett Székhely-megállapodás sérti az Egyezmény 6. cikkét akkor, ha a Regionális Központ a környezetvédelmi küldetésén túlmenően is mentes a magyar joghatóság alól. Bár a Kormányrendelet 5. §-a kimondja, hogy „[a] Regionális Központ a Magyar Köztársaság területén az

Mfv. I.10.022/2014/7.

ország törvényeinek és jogszabályainak megfelelően tevékenykedik", de ez az „anyagi jogi” szabály nem semlegesíti a 6. cikkben foglalt magyar joghatóság alóli mentesség eljárási rendelkezését. A Kormányrendelet 11. cikk 3. pontja megfogalmazza a funkcionális joghatóság alóli mentességet, ez azonban csak arra az esetkörre vonatkozik, amikor a Regionális Központ mond le (kell lemondania) valamely dolgozója mentességéről. Jelen ügyben azonban nem erről van szó, hanem magának a Regionális Központnak (mint az ügy alperesének) a joghatóság alóli mentessége a vita tárgya. Így amennyiben a Kormányrendelet 6. cikk általános joghatóság alóli mentességet is biztosít, úgy az Egyezmény 6. cikkének a sérelme is felmerül.

Erre tekintettel a Kúria nemcsak az alaptörvényellenesség, hanem az Abtv. 35. § (2) bekezdése alapján a jelölt szövegrész nemzetközi szerződésbe ütközésének is kéri a vizsgálatát.

1.4. A Kormányrendelet 6. cikk 1. pont első mondatának „, valamint annak” szövegrésze Alaptörvény és/vagy nemzetközi szerződésbe ütközése megállapítása és az ügyben való alkalmazási tilalom elrendelése esetén a hatályban maradó és alkalmazandó rendelkezés a következőképpen szólna:

A Regionális Központ bárhol, bárkinél lévő tulajdona és pénzeszközei mentesek a joghatóság minden formája alól, kivéve, ha arról valamely esetben a Regionális Központ kifejezetten lemondott. E szöveg és a Kormányrendelet más rendelkezései alapján a Kúria érdemben el tudna járni az ügy alapjául szolgáló munkaügyi perben.

2. A tvr.1. a diplomáciai vagy egyéb mentesség esetében szükséges eljárásról szól. A tvr.1. 5. § (1) bekezdése szerint „A bíróság vagy más hatóság jelentése alapján a mentesség kérdésében a felügyeletet ellátó szerv a külpolitikáért felelős miniszterrel egyetértésben határoz. E határozat a bíróságra vagy más hatóságra kötelező.”

A Kúria jelen ügyben eljáró felülvizsgálati tanácsa kezdeményezi azt is, hogy az Alkotmánybíróság a tvr.1. 5. § (1) bekezdés második mondatából a „bíróságra vagy más” szövegrészt semmisítse meg, mivel az sérti az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében foglalt bírósághoz fordulás jogát, és a 26. § (1) bekezdését, amelynek értelmében a bírák függetlenek, és csak a törvénynek vannak

Mfv.I.10.022/2014/7.

alárendelve, ítélkezési tevékenységükben nem utasíthatóak.

A tvr.1. 5. § (1) bekezdés utolsó monda értelmében a joghatóság alóli mentesség kérdésében a bíróságot köti a külügyminisztériummal egyetértésben kiadott határozat. A Kúria megítélése szerint ezáltal kiüresedik a bírósághoz fordulás joga, mivel vitás joghatósági kérdésben a bíróságnak még csak mérlegelési joga sincs, hogy a joghatóság alóli mentesség tárgyában - a vonatkozó jogi szabályozás alapján - döntsön. De sérül a bírói függetlenség alaptörvényi szabálya is, hiszen a bíróság a közigazgatási szerv határozatának tartalma alapján köteles befejezni az ügyet akkor is, ha az ügy összes körülményének figyelembevételével a végrehajtó hatalom álláspontjától ellentétes következtetésre jutott.

A felfüggesztés alapjául szolgáló ügyben a Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium Nemzetközi Magánjogi Főosztályának XX-NMFO/AIIF/111/2012 iktatószámú és a Külügyminisztérium Jogi Főosztályának KÜM/1165/2012/Adm iktatószámú dokumentuma kapcsán merült fel a tvr.1. 5. § (1) bekezdés utolsó mondatának „bíróságra vagy más” szövegrész alaptörvényellenessége. Alkotmányellenesség megállapítása és megsemmisítése esetén a tvr.1. 5. § (1) bekezdés utolsó mondata a következőképpen szól: „E határozat a hatóságra kötelező.”

3. A Kúria a fenti indokok alapján a Pp. 155/B. §-a szerint a per tárgyalását felfüggesztette és az Alkotmánybírósághoz fordult egyedi normakontroll eljárás és jogszabály nemzetközi szerződésbe ütközésének vizsgálatát kezdeményezve.

E végzés elleni jogorvoslatot a Pp. 155/B. § (4) bekezdése zárja ki.

Budapest, 2014. július 14.

Dr. Hajdu Edit s.k. tanácselnök, dr. Balogh Zsolt s.k. előadó bíró, dr. Magyarfalvi Katalin s.k. bíró, dr. Mészárosné dr. Szabó Zsuzsanna s.k. bíró, dr. Tallián Blanka s.k. bíró

A kiadvány hitelesül:
Nné
tiszviselő

